

Inhoud

HET TIJDVAK 1830-1880

1	Achtergronden bij de literaire ontwikkelingen 1830-1880	13
1.1	Ter inleiding	13
1.2	Politieke achtergronden	15
1.3	Sociaaleconomische achtergronden	18
1.4	Godsdienst	20
1.5	Wetenschap en filosofie	21
1.6	Indeling in richtingen en stromingen	23
2	Literaire ontwikkelingen 1830-1850	25
2.1	Centra van literair leven	25
2.2	De romantische natuurfilosofie	26
2.3	De romantische levenshouding	28
2.4	De term 'romantisch'	30
2.5	Romantische literatuuropvattingen	30
2.6	Humor	35
2.7	Romantische thematiek	36
2.8	Biedermeier	39
2.9	De poëzie	41
2.10	Het proza	46
2.11	Het toneel	52
3	Literaire ontwikkelingen 1850-1880	54
3.1	Centra van literair leven	54
3.2	Het realisme	56
3.3	De poëzie	57
3.4	Het proza	59
3.5	Koloniale letterkunde	63
3.6	Het toneel	66
3.7	Guido Gezelle	69
3.8	Het essay en de kritiek	70

HET TIJDVAK 1880-1918

4	Achtergronden bij de literaire ontwikkelingen 1880-1918	75
4.1	Politieke achtergronden	75
4.2	Sociaaleconomische achtergronden	77
4.3	Maatschappelijke stromingen	79
4.4	Wetenschap	85
4.5	Godsdienst en filosofie	87
4.6	Fin de siècle	89
4.7	Afbakening van het tijdvak: de literaire ontwikkelingen in grote lijnen	92
5	Literaire ontwikkelingen 1880-1895	98
5.1	Stemmingskunst	98
5.2	Stemmingspoëzie	103
5.3	Stemmingsproza	108
5.4	Het naturalistische proza	110
5.5	Het naturalistische toneel	120
5.6	Koloniale letterkunde	123
5.7	Het essay en de kritiek	126
6	Literaire ontwikkelingen 1895-1918	128
6.1	Symbolisme	128
6.2	De symbolistische poëzie	131
6.3	Het symbolistische proza	134
6.4	Het symbolistische toneel	137
6.5	Gemeenschapskunst	140
6.6	Bezielde retoriek	143
6.7	Neoromantiek	144
6.8	Het realistische proza	145
6.9	Kritiek/essay/column	148

HET TIJDVAK 1918-1940

7	Achtergronden bij de literaire ontwikkelingen 1918-1940	151
7.1	Afbakening en indeling van het tijdvak	151
7.2	Nederland en Vlaanderen	152
7.3	Politieke en sociaaleconomische achtergronden	152
7.4	Koloniale ontwikkelingen	156
7.5	Veranderingen in het dagelijkse leven	158
7.6	Vitalisme en ondergangsbesef	160
7.7	Freud	160
7.8	Verzuiling	162
7.9	Veranderingen in het culturele leven	163

7.10	Vernieuwing in de kunst: historische avant-garde en modernisme	164
7.11	Avant-garde als vernieuwing en voortzetting: kernpunten	165
7.12	De afzonderlijke ismen	169

8 Literaire ontwikkelingen 1918-1930 177

Vlaanderen

8.1	Humanitair expressionisme: poëzie	177
8.2	Expressionistisch proza	179
8.3	Expressionistisch toneel	179
8.4	Tegenstemmen	181
8.5	De ontwikkeling van Paul van Ostaijen	181

Nederland

8.6	Tijdschriften: verzuiling van het literaire leven	185
8.7	Futuristische en expressionistische invloeden	186
8.8	Expressionistisch proza	190
8.9	Tussen traditie en vernieuwing: Slauerhoff	192
8.10	Nijhoff	193
8.11	Dichters en de actualiteit	195

9 Literaire ontwikkelingen 1930-1940 197

Vlaanderen

9.1	Romanvernieuwing	197
-----	------------------	-----

Nederland

9.2	Vorm of vent	201
9.3	Poësie parlante	203
9.4	Romanvernieuwing in de jaren dertig	204
9.5	Dichters rond <i>Werk</i> en <i>Criterium</i>	214
9.6	Gerrit Achterberg	216

HET TIJDVAK 1940-1985

10	Achtergronden bij de literaire ontwikkelingen 1940-1985	221
10.1	Afbakening en indeling van het tijdvak	221
10.2	De literaire verwerking van de Tweede Wereldoorlog en de Koude Oorlog	222
10.3	De literaire verwerking van de dekolonisatie	225
10.4	Maatschappelijke ontwikkelingen in de jaren veertig en vijftig	227
10.5	Veranderingen in taalgebruik en spelling	228
10.6	Maatschappelijke ontwikkelingen in de jaren zestig en zeventig	229
10.7	Boekenmarkt en media	234

11	Literaire ontwikkelingen 1940-1960	236
11.1	Het literaire leven in Nederland en Vlaanderen na de oorlog: oude en nieuwe tijdschriften	236
11.2	De Beweging van Vijftig	239
11.3	Andere dichters en dichtersessen uit de jaren vijftig	247
11.4	Hoofdpijnen in het verhalende proza rond 1950	248
11.5	Individueel optredende auteurs	257
11.6	Toneel en essay	258
12	Literaire ontwikkelingen 1960-1985	259
12.1	Het literaire leven in Nederland en Vlaanderen: nieuwe tijdschriften	259
12.2	Nieuw realisme: de Zestigers	261
12.3	Meer richtingen in de poëzie	263
12.4	Hoofdpijnen in het verhalende proza uit de jaren zestig en zeventig	267
12.5	Toneel	273
12.6	Het essay en de kritiek	275
 HET TIJDVAK 1985-HEDEN		
13	Achtergronden bij de literaire ontwikkelingen 1985-heden	279
13.1	Politieke en maatschappelijke achtergronden	279
13.2	Culturele veranderingen en vernieuwingen in de kunst	281
14	Literaire ontwikkelingen 1985-heden	285
14.1	Postmodernisme	285
14.2	Postmodernistische poëzie	288
14.3	Postmodernistisch proza	291
14.4	Vernieuwing van de historische roman	294
14.5	Koloniale en postkoloniale literatuur	298
14.6	De column	300
14.7	Interculturele letterkunde	301
14.8	De lezer als consument/het boek als product	304
 Illustratieverantwoording		308
 Bibliografie		314
 Personenregister		315
 Zakenregister		322